

Advies Natuurwaarden nieuwbouw OZG
ziekenhuis te Scheemda

BügelHajema

Plek voor ideeën

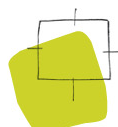
**Advies Natuurwaarden nieuwbouw OZG
ziekenhuis te Scheemda**

Inhoud

Rapport en bijlagen

12 juni 2013

Projectnummer 195.34.50.00.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Huidige situatie en plannen	7
3	Gebiedsbescherming	9
3.1	Voortoets Natuurbeschermingswet 1998	9
3.2	Ecologische Hoofdstructuur	10
3.3	Overige vormen van gebiedsbescherming	11
4	Soortenbescherming	13
4.1	Niet-relevante soortengroepen	13
4.2	Vleermuizen	13
4.3	Overige zoogdieren	15
4.4	Vogels	16
4.5	Amfibieën	18
5	Conclusies en uitvoerbaarheid plannen	19
5.1	Gebiedsbescherming	19
5.2	Beschermde soorten	19
5.3	Uitvoerbaarheid	19
6	Bronnen	21

Bijlagen

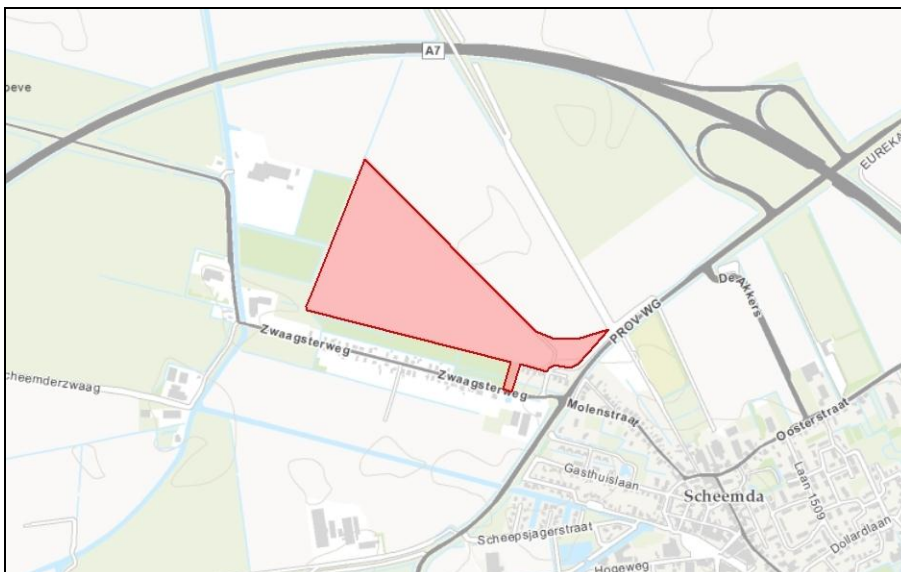
Inleiding

1

AANLEIDING

De Ommelander Ziekenhuisgroep is voornemens om een nieuw ziekenhuis te realiseren ten noordwesten van de bebouwde kom van Scheemda, gemeente Oldambt. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, dient een bestemmingsplanprocedure te worden gevoerd. In dit kader is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden.

De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van de gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet 1998, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de provinciale structuurvisies en provinciale verordeningen) en de soortenbescherming (Flora- en faunawet). Voor dit onderzoek is gebruikgemaakt van recente verspreidingsgegevens (Nationale Databank Flora en Fauna, verspreidingsatlassen en rapporten¹) en een inschatting van het terrein op basis van een verkennend veldbezoek op 26 februari 2013. Daarnaast zijn op 2 mei 2013 en 1 juni 2013 aanvullende veldbezoeken uitgevoerd.

Figuur 1. Topografische kaart met ligging plangebied (rood)

Uitgaande van de huidige situatie en de beoogde ontwikkelingen (hoofdstuk 2) zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald en beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving. Hierbij is een on-

OPZET RAPPORT

¹ Geraadpleegde databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

derscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming (hoofdstuk 3) en soortenbescherming (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 zijn ten slotte de conclusies van het onderzoek gepresenteerd alsmede eventuele vervolgstappen.

Overzicht plangebied vanuit het oosten

Beschoeide sloot ten westen van plangebied

Huidige situatie en plannen

2

Het plangebied heeft voornamelijk betrekking op een agrarisch perceel, dat gelegen is tussen de wegen Pastorieweg, Koediepstraat, Zwaagsterweg en Scheemderzwaag. Ten noorden ligt de rijksweg A7, ten zuidoosten de bebouwde kom van Scheemda. Het terrein bestaat uit soortenarm grasland.

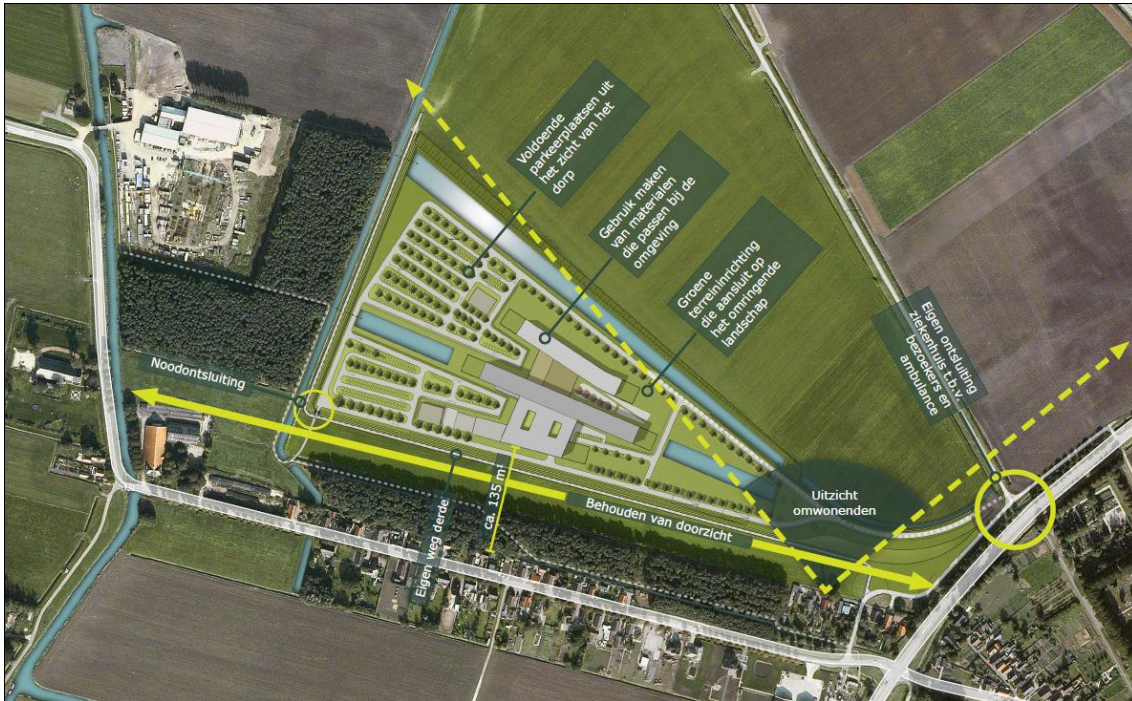
Ten zuiden en ten westen van het plangebied liggen bosjes. Een smalle strook van de bosstrook aan de oostzijde van het zuidelijke bosje maakt eveneens deel uit van het plangebied (nieuwe ontsluiting landbouwweg). Ter plaatse is geen bos aanwezig, maar een grasvegetatie (ten behoeve van schouwpad). Door de bosjes loopt een fietspad.

De noordelijke grens wordt gevormd door een met hout beschoeide en ten tijde van het veldbezoek zwak stromende sloot. Ook langs de zuidelijke grens loopt een sloot. Deze is onbeschoeid en niet jaarrond waterhoudend. Deze sloten komen bijeen ter hoogte van een dam met een duiker, waarover het fietspad loopt.

HUIDIGE SITUATIE

De plannen betreffen de realisatie van een ziekenhuisgebouw bestaande uit vier bouwlagen. Aan de noordwestzijde wordt parkeergelegenheid gecreëerd. Als figuur 2 is een ontwerpschets van het plan opgenomen. Vanaf de oostelijker gelegen Oude Rijksweg wordt een ontsluiting gerealiseerd over de Koediepstraat voor bezoekers en ambulances. Ten behoeve van een landbouwpad zal aan de oostzijde, vanaf de Zwaagsterweg een nieuwe ontsluitingsweg worden gerealiseerd (niet afgebeeld in figuur 2). Het landbouwpad zal het (bos)perceel kruisen. Of er bomen dienen te worden gerooid, is afhankelijk van het uiteindelijke ontwerp. Ter plaatse is een schouwpad aanwezig. In de zuidwestelijke hoek is een noodontsluitingsweg beoogd die aansluit op de agrarische weg vanaf de Koediepstraat. Rondom de geplande bebouwing worden bomen geplant, vijvers gegraven en wandelpaden aangelegd.

VOORGENOMEN PLANNEN

Figuur 2. Ontwerpschets ziekenhuis OZG
 (bron: Vlekkenplan Leeuwenkamp Architecten, nieuwbouw OZG Ziekenhuis)

G e b i e d s b e s c h e r m i n g

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR), het Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013 en de Omgevingsverordening provincie Groningen 2009. Voor meer informatie over deze wet- en regelgeving wordt verwezen naar bijlage 1.

3.1

Voortoets Natuurbeschermingswet 1998

In de Natuurbeschermingswet 1998 is de bescherming van specifieke gebieden geregeld, te weten Natura 2000-gebieden, Wetlands (Verdrag van RAMSAR) en Beschermde Natuurmonumenten. Gezien de ligging van het plangebied zijn voor onderhavige toetsing enkel Natura 2000-gebieden relevant.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied. De dichtstbij gelegen Natura 2000-gebieden betreffen de Waddenzee en het Zuidlaardermeergebied op respectievelijk ruim 11 km ten noordoosten en ruim 16 km ten westen van het plangebied. Het Waddenzeegebied omvat tevens enkele Beschermde Natuurmonumenten en vormt een Wetland. Voor de Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten zijn in de aanwijzingsbesluiten instandhoudingsdoelen opgenomen (1). Deze hebben betrekking op een aantal habitattypen, habitatrictlijnsoorten, broedvogels en/of niet-broedvogels en overige natuurwaarden. Tussen de beschermde gebieden en het plangebied liggen onder meer bebouwing en infrastructuur. Door de relatief grote afstand tot het plangebied, de omvang van de plannen, de aard en ligging van het plangebied en het gebruik van tussenliggend gebied, heeft de ontwikkeling geen effect op de instandhoudingsdoelen van deze of andere Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten.

INVENTARISATIE EN
EFFECTEN

Er worden als gevolg van het plan geen negatieve effecten verwacht in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. De conclusie van deze Voortoets is, dat voor deze activiteit geen aanvullend onderzoek of vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig is. Ter bevestiging van deze visie is het voldoende wanneer het bevoegd gezag voor het bestemmingsplan, de gemeenteraad van de gemeente Oldambt, dit gemotiveerd overweegt bij de vaststelling van het plan (College van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen 17 mei 2011, nr. 2011-20.269/20/A.10).

CONCLUSIE

3.2

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De EHS is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur is uitgewerkt in het Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013 (2) en de Omgevingsverordening provincie Groningen 2009 (3).

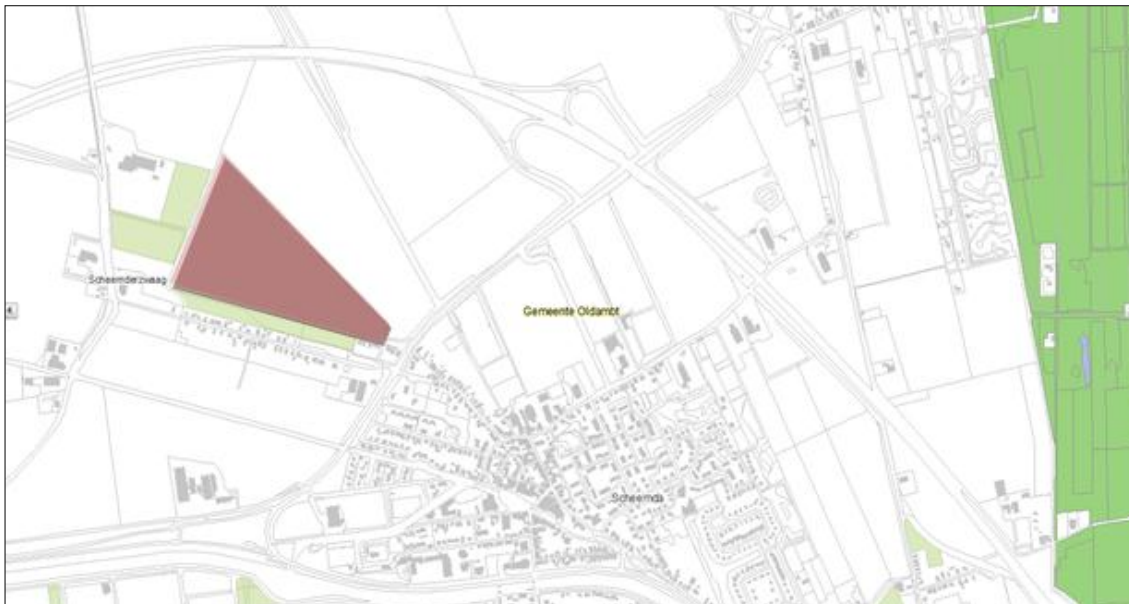
INVENTARISATIE & EFFECTEN

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de EHS. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen in het kader van de EHS ligt op ongeveer 2 km ten oosten van het plangebied (zie figuur 3). Het betreft hier het Midwolderbos. Tussen de EHS-gebieden in de omgeving en het plangebied liggen onder meer bebouwing en infrastructuur.

Door de aard van de plannen, de relatief grote afstand tot het plangebied en het gebruik van het tussenliggende gebied, is er geen relevante ecologische relatie tussen het plangebied en de EHS-gebieden in de omgeving. Om deze reden worden er op voorhand geen effecten verwacht op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS.

CONCLUSIE

De activiteit is op het punt van de EHS niet in strijd met de regelgeving omtrent de EHS. Het is aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, om deze visie te bevestigen.

Figuur 3. Ligging plangebied (roodbruin) en beschermde natuurgebieden binnen (groen) en buiten (lichtgroen) de Ecologische Hoofdstructuur in de omgeving (bron: Natuurbeheerplan 2013, Provincie Groningen)

3.3

Overige vormen van gebiedsbescherming

De provincie Groningen biedt middels de Omgevingsverordening 2009 (d.d. 9 maart 2011) ook een planologische bescherming voor 'bos- en natuurgebieden' buiten de Ecologische Hoofdstructuur. In deze gebieden mag er volgens artikel 4.48 netto geen verlies optreden aan belangrijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang.

De bosjes ten zuiden en ten westen zijn begrensd als 'bos- en natuurgebied' (zie figuur 4). De ontwikkeling van het ziekenhuis omvat geen werkzaamheden in deze bosjes. Patiënten dienen op het ziekenhuisterrein te verblijven. De gebruiksintensiteit van het fietspad zal naar verwachting in beperkte mate toenemen. De bosjes bestaan uit relatief jonge bomen op een voedselrijke ondergrond, nabij de bebouwing aan de Zwaagsterweg en Scheemderzwaag. De ecologische waarde is hierdoor beperkt. Een toename van het aantal passanten veroorzaakt hierdoor geen noemenswaardige afbreuk van de kenmerken en waarden van deze bosjes.

INVENTARISATIE & EFFEC-
TEN

De aanleg van de nieuwe ontsluiting van het landbouwpad zal aan de oostzijde van het zuidelijk bosperceel worden gerealiseerd. Ter plaatse is een schouwpad aanwezig dat niet is aangewezen als 'bos- en natuurgebied'. Vooralsnog lijkt afname van het areaal bos niet aan de orde.

Figuur 4. Bos- en natuurgebied buiten de Ecologische Hoofdstructuur

CONCLUSIE De activiteit is om voornoemde redenen op het punt van natuur niet in strijd met het provinciale beleid. Het is aan het bevoegd gezag, het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, om deze visie te bevestigen.

Soortenbescherming

4

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd. De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime; ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime. Indien relevant, wordt aandacht besteed aan soorten van de Rode lijst (Besluit Rode Lijsten flora en fauna).

4.1

Niet-relevante soortengroepen

Voor een aantal soortengroepen geldt, dat deze gezien de terreinkenmerken en/of verspreidingsgegevens, bij voorbaat als niet-relevant kan worden beschouwd. Gezien de verspreidingsgegevens van wettelijk beschermde soorten (4, 5, 6, 7, 8, 9), het voedselrijke karakter van het plangebied, het intensieve beheer van het terrein en/of het ontbreken van geschikt oppervlaktewater, worden binnen het plangebied geen wettelijk beschermde soorten verwacht van de soortengroepen vaatplanten, vissen, reptielen en ongewervelde dieren.

4.2

Vleermuizen

In de omgeving van het plangebied zijn de vleermuissoorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis waargenomen (4, 11). Alle vleermuissoorten zijn streng beschermd. Het plangebied bevat geen bebouwing of geschikte boomholten waardoor aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan worden uitgesloten. Tijdens het veldbezoek zijn de bomen in de bosjes rond het plangebied aan de zijde van het plangebied en ter plaatse van het nieuwe landbouwpad onderzocht op de aanwezigheid van holten die geschikt kunnen zijn als verblijfplaats van vleermuizen. Dergelijke holten zijn niet aangetroffen. Het is wel mogelijk dat vleermuizen verblijfplaatsen hebben in de bebouwing rondom het plangebied.

Het plangebied biedt geschikt foerageergebied voor soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis, hoewel met name gewone dwergvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis zich waarschijnlijk in de beschutting van de bosranden en bebouwing buiten het plange-

INVENTARISATIE EN
EFFECTEN

bied zullen begeven. Watervleermuis foerageert met name boven bredere wateren, zoals het zuidelijker gelegen Winschoterdiep en de oostelijker gelegen wateren van de Blauwe Stad. De sloten langs het plangebied zijn relatief smal waarmee ze geen optimaal foerageergebied vormen voor deze soort. Gezien de huidige inrichting en het omliggende gebied heeft het plangebied zelf als foerageergebied geen hoge waarde voor vleermuizen. Daarnaast is veel soortgelijk foerageergebied in de omgeving aanwezig.

Vleermuizen gebruiken lijnvormige elementen in het landschap als geleidingsstructuur om zich tussen de verblijfplaats en het foerageergebied te verplaatsen. De bosjes ten zuiden en ten oosten van het plangebied zijn geschikt als dergelijke vliegroutes. Het is daarom mogelijk dat de randen van de deze bosjes als zodanig worden gebruikt door soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis. Als gevolg van de aanleg van het landbouwpad zal de mogelijke vliegroute niet worden verstoord.

De ontwikkelingen hebben tot gevolg dat dit gebied zal veranderen. Na de realisatie van de plannen is het gebied wederom geschikt als (suboptimaal) foerageergebied van vleermuizen. Om deze redenen worden geen negatieve effecten verwacht op foerageergebied als onderdeel van de functionele leefomgeving van vleermuizen.

Onder invloed van de herinrichting wordt het plangebied vergraven en worden gebouwen, watergangen, verharding en groenstructuren gerealiseerd. Tijdens deze werkzaamheden blijft het plangebied deels geschikt als foerageergebied.

In de toekomstige situatie kunnen de gebouwen mogelijkheden bieden als verblijfplaats van vleermuizen. Door de aanleg van de waterpartijen en de windluwe gebieden achter de bebouwing kan de kwaliteit van het foerageergebied in de toekomst toenemen. Vleermuizen zijn tijdens het foerageren en op vliegroutes gevoelig voor lichtverstoring. Omdat de bosjes ten zuiden en ten westen van het plangebied mogelijk een functie hebben als vliegroute dan wel foerageergebied, dient verstoring van deze vleermuizen te worden voorkomen. De te verwachten soorten zijn relatief ongevoelig voor lichtverstoring tijdens het foerageren, maar wel gevoelig op hun vliegroute (10). Uit een studie van Fure (2006, 9) blijkt dat gewone dwergvleermuis een lichtintensiteit van 16 lux voldoende vindt om de verblijfplaats te verlaten en te gaan foerageren. Naar verwachting zullen laatvlieger en ruige dwergvleermuis een soortgelijke gevoeligheid hebben. Door extra lichtuitstraling tijdens en na de herinrichting zodanig te beperken dat het omliggende gebied zijn functie kan behouden als (mogelijke) vliegroute, worden negatieve effecten op de functionaliteit van deze routes voorkomen. Zo kan worden gekozen om de werkzaamheden enkel overdag of in de inactieve periode van vleermuizen (half oktober - half maart) uit te voeren en om lichtbronnen zodanig te plaatsen of af te schermen dat zij niet, of beperkt (tot 16 lux) uitschijnen op de betreffende bossen.

Bosranden langs zuid- en westzijde van het plangebied die mogelijk dienen als geleidingsstructuur voor vleermuizen

De plannen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet, mits lichtverstoring van vliegroutes nabij het plangebied wordt voorkomen. Dit kan worden bewerkstelligd door een verlichtingsplan op te nemen in de ontwikkelingsplannen waarin wordt opgenomen hoe aan deze voorwaarde wordt voldaan. Indien lichtverstoring niet op voorhand kan worden uitgesloten, dient nader onderzoek plaats te vinden naar de functie van het gebied rondom het plangebied voor vleermuizen. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek dient een ontheffing te worden aangevraagd van de Flora- en faunawet voor het verstoren van streng beschermde diersoorten.

CONCLUSIE

4.3

Overige zoogdieren

Het plangebied en de directe omgeving vormen een geschikt leefgebied voor algemene, licht beschermde soorten als ree, vos, egel, bunzing, mol en diverse (spits)muizen. Op basis van de verspreidingsgegevens (11) en het veldbezoek mag ervan worden uitgegaan dat een aantal van deze soorten in het plangebied voorkomt. Onder invloed van de ontwikkelingen worden mogelijk vaste verblijfplaatsen van bijvoorbeeld mol en spitsmuizensoorten vernietigd of verstoord of worden enkele exemplaren gedood. Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor enkele verbodsbepalingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

INVENTARISATIE & EFFEC-
TEN

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de middelzwaar beschermde steenmarter en eekhoorn en de streng beschermde das (4, 11).

Door het ontbreken van voldoende areaal naaldbomen, wordt eekhoorn niet binnen of nabij het plangebied verwacht. Door het ontbreken van bebouwing en geschikte boomholten, bevat het plangebied geen verblijfplaats van steenmarter. Het is echter mogelijk dat deze soort in de omgeving verblijft. De bosjes en in mindere mate ook het agrarisch land bieden geschikt foerageergebied voor deze soort. Tijdens en na de herinrichting vormt het plangebied en de omgeving wederom geschikt leefgebied van deze soort, waardoor er geen negatieve effecten worden verwacht op de functionele leefomgeving van steenmarter.

Sinds 2006 is een dassenburcht bekend in het Midwolderbos, ten oosten van het plangebied. De rijksweg A7 vormt een belangrijke barrière voor deze populatie waarbij in het verleden meerdere exemplaren zijn gedood middels aanrijding. Om deze reden is in 2010 een raster aangelegd, waardoor de dassen op een traject van 10 km de A7 niet kunnen passeren. Tijdens het veldbezoek zijn in de bosjes zogenaamde wildwissels aangetroffen die worden gecreëerd door zoogdieren als ree en das. Tijdens het veldbezoek zijn op deze wissels enkel sporen aangetroffen van ree. Hoewel de aanwezigheid van de bosjes en overgang met landelijk gebied geschikt leefgebied vormt voor deze soort, maakt de dubbele barrière tot de bekende populatie het zeer onwaarschijnlijk dat de soort zich richting het plangebied heeft verspreid. Om deze reden wordt ervan uitgegaan dat das niet binnen of in de directe omgeving van het plangebied voorkomt.

Er worden geen andere (middel)zwaar beschermde zoogdiersoorten in het plangebied verwacht (met uitzondering van vleermuizen).

CONCLUSIE In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor overige zoogdiersoorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

4.4

Vogels

INVENTARISATIE EN
EFFECTEN

Broedvogels

Het plangebied zelf omvat met name soortenarm grasland in een relatief besloten gebied. Hierdoor heeft het een zeer beperkte waarde als broedgebied van weidevogels. In de bosjes rond het plangebied kunnen soorten tot broeden komen als zanglijster, tjiftjaf, fitis, vink, houtduif en merel. Het broed- en foerageergebied van een aantal vogelsoorten zal veranderen als gevolg van de ontwikkelingen. In de nieuwe situatie zal het plangebied en de directe omgeving wederom geschikt zijn voor een aantal broedvogels.

Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, kunnen nesten van broedvogels worden verstoord. Alle vogelsoorten (uitgezonderd exoten) zijn beschermd volgens de Flora- en faunawet. Voor het vernielen en verstoren van bewoonde nesten van vogels (artikel 11) wordt in principe geen ontheffing verleend. Men kan er in dit plangebied van uitgaan dat geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt. Een andere optie is de werkzaamheden voor het broedseizoen te starten en continu te laten voortduren. In dat geval zoeken broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) en worden ze niet gestoord door de werkzaamheden. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

In de omgeving van het plangebied zijn enkele soorten waargenomen waarvan de nestplaatsen jaarrond zijn beschermd, waaronder huismus, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, roek, ransuil, kerkuil, sperwer, buizerd en havik (4). Door het ontbreken van opgaande begroeiing en bebouwing binnen het plangebied, kan de aanwezigheid van nesten van deze soorten hier worden uitgesloten. In de nabijgelegen bewoning broeden mogelijk huismussen. Deze soort is relatief ongevoelig voor verstoring waardoor geen effecten worden verwacht onder invloed van de herinrichting. Voor roek, kerkuil, buizerd en havik geldt dat in de omgeving van het plangebied geen (mogelijkheden voor) nestplaatsen zijn aangetroffen. Gezien het type bebouwing in de nabije omgeving worden hier geen nestplaatsen van gierzwaluw of grote gele kwikstaart verwacht.

In de bosjes ten zuiden en ten westen van het plangebied zijn tijdens het veldbezoek in februari drie grotere nesten aangetroffen. Niet uitgesloten kon worden dat in de bosjes nestplaatsen van sperwer en ransuil aanwezig zijn. Sperwer bouwt jaarlijks een nieuw nest. Ransuil bouwt zelf geen nest, maar gebruikt bestaande nesten van met name zwarte kraai en ekster.

Om duidelijkheid over de mogelijke aanwezigheid te verkrijgen, zijn twee aanvullende veldbezoeken uitgevoerd. Deze aanvullende veldbezoeken zijn uitgevoerd op 2 mei 2013 en 1 juni 2013 (zie ook hoofdstuk 6 Bronnen). Hierbij zijn de bosjes afgezocht op potentiële nesten, nestindicerend gedrag en sporen (onder andere plukplaatsen).

In de bosjes zijn geen nestplaatsen of sporen van de aanwezigheid van sperwer en ransuil aangetroffen. Naast enkele (restanten van) oude nesten zijn vier in gebruik zijnde nesten van zwarte kraai (vier broedparen) aangetroffen.

Daarnaast is op 6 juni 2013 de NDFP geraadpleegd. In de NDFP zijn geen waarnemingen van sperwer en/of ransuil ter plaatse van de bosjes aanwezig.

CONCLUSIE De plannen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet, mits verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen.

4.5

Amfibieën

INVENTARISATIE EN
EFFECTEN

De incidenteel droogvallende sloot ten zuiden van het plangebied kan als voortplantingswater dienen voor licht beschermde soorten als gewone pad, bruine kikker en middelste groene kikker (7). Het plangebied en de directe omgeving bieden geschikt foerageergebied voor deze soorten. Bij ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor enkele verbodsbepalingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Gezien de verspreidingsgegevens (4, 7) en het ontbreken van geschikt leefgebied binnen en nabij het plangebied worden hier tevens geen andere middelzwaar of streng beschermde amfibieën verwacht.

CONCLUSIE In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor amfibieën niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

Conclusies en uitvoerbaarheid plannen

5

5.1

Gebiedsbescherming

De beoogde ontwikkelingen veroorzaken geen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, EHS en natuurgebieden buiten de EHS.

Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met het Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013 (2) en de Omgevingsverordening provincie Groningen 2009 (3).

5.2

Beschermde soorten

Het plangebied vormt een mogelijk leefgebied van een aantal algemene, licht beschermde soorten uit de soortgroepen zoogdieren en amfibieën.

Voor de aanwezige licht beschermde soorten geldt een vrijstelling van de verboden in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

De plannen veroorzaken geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van middelzwaar en streng beschermde soorten, mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- lichtverstoring van vliegroutes van vleermuizen wordt voorkomen, grenswaarde ter hoogte van de bosranden bedraagt 16 lux;
- bij de planning en het uitvoeren van de werkzaamheden wordt verstoring van broedvogels en hun nesten voorkomen.

Indien aan deze voorwaarden wordt voldaan, worden geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden.

5.3

Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt dat de aanwezige natuurwaarden geen belemmeringen vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan, mits wordt voldaan aan de in paragraaf 5.2

genoemde voorwaarden. Deze conclusie geldt voor de beschermde soorten en de noodzaak van ontheffingen.

Het is aan het bevoegd gezag om de visie dat er geen sprake zal zijn van negatieve effecten op beschermde gebieden en een noodzaak tot vergunningen te bevestigen.

Gezien de aangetroffen soorten en de in dit rapport opgenomen voorziene plannen en activiteiten behoudt dit onderzoek drie jaar zijn geldigheid voor een wettelijke of juridische procedure. Bij aanpassingen van het oorspronkelijke plan en veranderingen in de terreinomstandigheden van het plangebied, die kunnen leiden tot andere inzichten met betrekking tot natuurwaarden, zal een actualisatie van het onderzoek moeten plaatsvinden. Dit geldt ook wanneer het beleid voor beschermde gebieden in de omgeving verandert.

Bronnen

6

Het plangebied en de omgeving zijn op 26-02-2013 door mevrouw ing. M.S.E. Greve bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten.

VERKENNEND VELDBEZOEK

Gezien de terreinomstandigheden werd extra aandacht besteed aan de mogelijke functie van het gebied voor vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen van vogels. Gezien de aard van het plangebied kon in deze tijd van het jaar een voldoende beeld worden verkregen van het plangebied en de mogelijkheden voor beschermde soorten.

De omliggende bosjes zijn op 2 mei 2013 en 1 juni 2013 aanvullend bezocht ten aanzien van de mogelijke aanwezigheid van nestplaatsen van sperwer en ransuil. Hierbij zijn de bosje afgezocht op potentiële nesten, nestindicerend gedrag en sporen (onder andere plukplaatsen). Hoewel er geen gebruik van is gemaakt, was er tijdens het onderzoek de beschikking over een 'boomcamera'. De boomcamera bestaat uit een kleuren microcamera met LED-verlichting op een telescoopstok (11 m) en een handcomputer. In combinatie met een ladder kunnen ook nesten hoog in een boomkruin worden geïnspecteerd.

ONDERZOEK SPERWER EN RANSUIL

1. Aanwijzingsbesluiten Natura 2000-gebieden via www.rijksoverheid.nl.
2. Provinciaal Omgevingsplan 2009-2013, Gedeputeerde Staten provincie Groningen.
3. Omgevingsverordening provincie Groningen 2009, Gedeputeerde Staten provincie Groningen.
4. www.quickscanhulp.nl. Quickscanhulp.nl is een internetapplicatie die gegevens over beschermde soorten van de laatste vijf jaar in een aan te geven gebied toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Het is een initiatief van onder meer de Gegevensautoriteit Natuur en de organisaties binnen de VOFF (www.natuurloket.nl).
5. Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, De Dagvlinders van Nederland, verspreiding (periode <1980-2003) en bescherming, Nederlandse fauna deel 7, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2006.
6. Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber. A.J. van Loon, A.A. Maelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata) (verspreidingsperiode <1980-1999) - Nederlandse fauna deel 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis,

OVERIGE BRONNEN

- Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2004.
7. Delft, J. van, A. de Bruin & P. Frigge, 2011. Waarnemingenoverzicht 2010. RAVON 13(4): 105-119.
 8. Brouwer, T., B. Crombaghs, A. Dijkstra, A. J. Scheper, P. P. Schollema 2008. Vissenatlas Groningen Drenthe. Verspreiding van zoetwatervissen in Groningen en Drenthe in de periode 1980-2007. Uitgeverij Profiel, Bedum.
 9. Fure, A., 2006 Bats and lighting. The London naturalist, no 85, 2006.
 10. Limpens, H.J.G.A., P. Twisk, G. Veenbaas 2004. Met vleermuizen overweg. Dienst Weg- en Waterbouwkunde, Delft en de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming, Arnhem.
 11. Bekker, D. (coördinatie), Werkatlas Zoogdieren van Groningen december 2011. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden
2. Resultaten Quickscanhulp.nl

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet en het Besluit Rode lijsten flora en fauna. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998:

BESCHERMDE GEBIEDEN

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische dit.

VERGUNNING

Bij projecten, plannen en activiteiten in of in de omgeving van een beschermd gebied moet in een vooroverleg tussen het bevoegd gezag en de initiatiefnemer (samen met zijn ecologisch adviseur), worden ingeschat of de voorgestane ontwikkeling een significant negatief effect op dit gebied tot gevolg kan hebben. In deze oriëntatiefase vindt een globale toetsing plaats, de zogenaamde Voortoets, waardoor een indicatie van de mogelijke negatieve gevolgen wordt verkregen. Op deze manier kan worden bepaald hoe de verdere procedure dient te worden doorlopen en of vergunningverlening aan de orde is. Het bevordert de voortgang van het proces wanneer de initiatiefnemer een aantal globale onderzoeksgegevens voor dit vooroverleg aanlevert. In voorliggend rapport heeft de ecooloog die gegevens beschreven.

ORIËNTATIEFASE/VOORTOETS

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door de ecooloog wordt gegeven, is voor de Natuurbeschermingswet 1998 het oordeel van het bevoegd gezag nodig (zie ook Vergunning). Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure, tenzij het objectief overduidelijk is dat beschermde gebieden niet kunnen worden geschaad door de getoetste ontwikkeling.

BEOORDELING

Wanneer er geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringstoets worden gedaan. Voor beide toetsen moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een natuurbeschermingswetrapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Indien een gebied alleen of mede op grond van een eerdere aanwijzing als natuur-

VERGUNNINGAANVRAAG

monument is aangewezen, geldt voor dat zelfstandige gebied of voor die specifieke aanwijzingscriteria een lichter afwegingskader met een zekere bestuurlijke vrijheid.

ADC-CRITERIA	Wanneer het bevoegd gezag een passende beoordeling nodig acht, moet rekening worden gehouden met de ADC-criteria. Het project moet dan achtereenvolgens worden beoordeeld op: mogelijke (A) alternatieven, (D) dwingende reden van groot openbaar belang en verplichte (C) compensatie. Veel projecten zullen niet aan deze criteria voldoen. Het kan daarom gunstig zijn om bij twijfel over effecten een uitgebreider vooronderzoek te doen in de vorm van een natuurbeschermingswetonderzoek. Een interactief proces tussen de onderzoekers, de initiatiefnemer en zijn ontwerpers, biedt daarnaast de mogelijkheid om het plan zo bij te stellen dat significant negatieve effecten worden voorkomen.
INSTANDHOUDINGSDOELEN	De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitatten en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.
AANGEWEZEN	Ten tijde van het schrijven van dit rapport zijn nog niet alle aanwijzingsbesluiten voor de 162 Natura 2000-gebieden klaar. De laatste stand van zaken met betrekking tot de (definitieve) aanwijzingsbesluiten is te vinden op de internetsite van het Ministerie van Economische Zaken (gebiedendatabase). Zolang definitieve aanwijzing nog niet heeft plaatsgevonden, wordt getoetst aan de bestaande gebiedsdocumenten of de conceptaanwijzingsbesluiten.
BEHEERPLANNEN	Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhoudingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheerplan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld. Sinds 1 september 2009 zijn voor ruim 80 van de 168 gebieden conceptbeheerplannen beschikbaar.
	Ecologische Hoofdstructuur De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal Natuurbeleidsplan van 1990. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen van de rijksoverheid met betrekking tot de EHS. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. In de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.
BESCHERMDE GEBIEDEN	De EHS bestaat uit: <ul style="list-style-type: none">- bestaande natuurgebieden;- toekomstige natuurgebieden;- beheergebieden.
BESCHERMING	Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

In tegenstelling tot de beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet, die door een ecooloog wordt gegeven, is in het geval van effecten op de EHS het oordeel van het bevoegd gezag nodig. Dit komt overeen met de Natuurbeschermingswet 1998. Het college van Gedeputeerde Staten van de betreffende provincie is gewoonlijk het bevoegd gezag. In voorliggend rapport levert de ecooloog wel de argumenten voor dat besluit. Teneinde te voldoen aan artikel 3.1.6 Bro moet het oordeel van het bevoegd gezag deel uitmaken van de besluitvorming in de planologische procedure, tenzij het objectief overduidelijk is dat beschermde gebieden niet kunnen worden geschaad door de getoetste ontwikkeling.

BEOORDELING

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

VERBODEN

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMDE SOORTEN

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

BESCHERMINGSREGIMES

Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voor zover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.

TABEL 1

Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode (zie hierna). Deze gedragscode moet door de

TABEL 2

sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn:

- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- de activiteit moet een redelijk doel dienen.

TABEL 3	<p>Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn:</p> <ul style="list-style-type: none">- er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn;- de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;- er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn;- er wordt zorgvuldig gehandeld;- er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.
ACTIVITEITENPLAN	<p>Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Flora- en faunawet dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Dienst Regelingen van het Ministerie van Economische Zaken.</p>
AFWIJZING	<p>Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Dienst Regelingen worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van de maatregelen, maar een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.</p>
GEDRAGSCODE	<p>Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.</p>
BEORDELING	<p>Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecooloog vaststelt dat er geen ontheffingen volgens artikel 75 Flora- en faunawet nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRVs 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.</p>

Besluit Rode lijsten flora en fauna

De Rode lijsten zijn officieel door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit vastgesteld (Besluit Rode lijsten flora en fauna, november 2004, gedeeltelijk herzien en aangevuld per september 2009) op grond van de artikelen 1 en 3 van het Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijk leefmilieu in Europa van 19 september 1979 (Verdrag van Bern). Voor het Ministerie van Economische Zaken zijn de rode lijsten mede richtinggevend voor het te voeren natuurbeleid. Veel rode lijstsoorten (vooral planten) worden niet door de Flora- en faunawet beschermd en hebben daardoor geen (duidelijke) juridische status.

De rode lijsten zijn samengesteld aan de hand van twee criteria, te weten de trend en de zeldzaamheid. De rode lijstsoorten worden ingedeeld in de volgende categorieën, met de daarbij behorende trend en zeldzaamheid:

- **UW** uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu afwezig op wereldschaal;
- **UWW** in het wild uitgestorven op wereldschaal: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig op wereldschaal, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **VN** verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu afwezig in Nederland;
- **VNW** in het wild verdwenen uit Nederland: maximaal afgenomen en nu in het wild afwezig in Nederland, maar in Nederland nog wel in gevangenschap gehouden of gekweekt;
- **EB** ernstig bedreigd: zeer sterk afgenomen en nu zeer zeldzaam;
- **BE** bedreigd: sterk afgenomen en nu zeldzaam tot zeer zeldzaam, of zeer sterk afgenomen en nu zeldzaam;
- **KW** kwetsbaar: matig afgenomen en nu vrij tot zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen en nu vrij zeldzaam;
- **GE** gevoelig: stabiel of toegenomen, maar zeer zeldzaam, of sterk tot zeer sterk afgenomen, maar nog algemeen.

Bijlage 2. Resultaten Quickscanhulp.nl
(c) NDFF - quickscanhulp.nl 27-02-2013 09:38:43

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Steenmarter	Zoogdieren	middelzwaar	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	streng	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	streng	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	streng	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	streng	0 - 1 km
Havik	Vogels	streng	0 - 1 km
Huismus	Vogels	streng	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	streng	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	streng	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	streng	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	streng	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	streng	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	streng	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	streng	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	streng	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	middelzwaar	1 - 5 km
Daslook	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Kleine zonnedauw	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Ronde zonnedauw	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Wilde gagel	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Wilde kievitsbloem	Vaatplanten	middelzwaar	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	middelzwaar	1 - 5 km
Rouwmantel	Insecten - Dagvlinders	streng	1 - 5 km
Roek	Vogels	streng	1 - 5 km
Steenuil	Vogels	streng	1 - 5 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	streng	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	streng	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	streng	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	streng	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	streng	1 - 5 km

Colofon

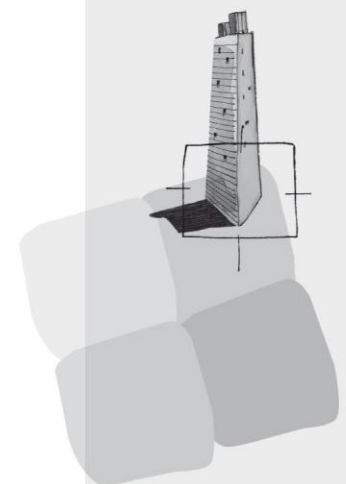
Opdrachtgever
Ommelander Ziekenhuis Groep

Rapport
Mevrouw ing. M. Greve
BügelHajema Adviseurs

Fotografie
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
De heer drs. P.J.R. Bügel
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
195.34.50.00.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort